N°. 193. 1852.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

ZONDAG 15 EN MAANDAG 16 AUGUSTUS.

Bij deze Courant behoort een bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

24 Junij 1852, n°. 45.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ. ENZ.

Beschikkende op het aan Ons ingediend request van mr. *J. A. van Eijk*, advocaat, en *A. Meijer Cluwen*, commissionnair, beiden te Amsterdam, daarbij Onze bewilliging verzoekende tot het oprigten eener *Tweede Nederlandsche Verzekering-societeit*, welke gevestigd zal zijn te Amsterdam, op den voet als bij het overgelegd ontwerp der acte van oprigting bepaald is;

Op de voordragt van Onzen Minister van Justitie van den 22sten Junij 1852, n°. 116;

Gelet op de artt. 36 tot en met 56 van het Wetboek van Koophandel,

Hebben goedgevonden en verstaan:

Onze bewilliging te verleenen tot het oprigten der *Tweede Nederlandsche Verzekering-societeit* op den voet als bij het voormeld ontwerp der acte van oprigting is bepaald.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering dezes.

Het Loo, den 24sten Junij 1852.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

NEDERMEIJER VAN ROSENTHAL.

[De bij voorstaand Koninklijk besluit goedgekeurde acte wordt hierachter medegedeeld.]

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft, naar aanleiding van een verzoek van het gemeentebestuur van Ede, krachtens art. 99 laatste lid der kieswet, nadat de Gedeputeerde Staten van Gelderland gehoord zijn, met wijziging zijner beschikking van 13 Augustus 1850, n°. 118 lit. C 2de afdeeling, bij beschikking van den 13den dezer, n°. 102 2de afdeeling, in het hoofdkiesdistrict ARNHEM de volgende onderkiesdistricten aangewezen:

Arnhem,
Ermelo,
Harderwijk,
Putten,
Nijkerk,
Barneveld,
1ste onderkiesdistrict Ede . . . . . dorpen Ede, Bennekom, Otterlo met zijne buurtschappen, uitgezonderd Ederveen,
2de onderkiesdistrict Ede . . . . . kerspel Geldersch Veenendaal, buurtschap Ederveen,
3de onderkiesdistrict Ede . . . . . dorp Lunteren met zijne buurtschappen,
Apeldoorn,
Brummen,
Wageningen,
Renkum en Doorwerth (hoofdplaats Renkum),
Heteren en Hemmen (hoofdplaats Hemmen),
Rheden en Rozendaal (hoofdplaats Rheden).

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

In den officielen *Moniteur* van den 12den dezer wordt berigt » dat het beslist schijnt te zijn dat de reis van den Prins-President der republiek naar Bordeaux niet vóór den 15den September aanstaande zal plaats hebben." De reden van dit uitstel blijkt niet: volgens sommigen zoude het in verband staan met den uitslag der verkiezingen in de departementen, volgens anderen met de onderhandelingen over eene huwelijksverbindtenis van den Prins.

— De jongste Fransche dagbladen zijn vol berigten betreffende de toebereidselen tot viering van den Napoleonsdag. Daaruit blijkt dat velerwege de geestelijkheid zich beijvert, om overeenkomstig den wensch des gouvernements, dien dag in waarheid tot een godsdienstig volksfeest te maken. Ook de ijver der prefecten komt hier en daar sterk uit: zoo heeft de prefect van het departement van de Doubs bepaald dat in elke gemeente een vreugdevuur tot viering van den 15den Augustus zal worden ontstoken, en wel des avonds van dien dag ten 8 ure, in bijzijn der plaatselijke overheid; in het daartoe uitgevaardigde bevelschrift wordt vrijheid gegeven om voor dit vreugdebedrijf in het bosch der gemeente eenen boom te vellen.

— De eigenaar en bestuurder van het Parijsche ministeriele blad *la Patrie*, de bankier Delamarre, bezit thans in de departementen vijf dagbladen die door het veel verbeterde middel van overdrukking, met de voor de *Patrie* bestemde stof zamengesteld worden en alzoo veel goedkooper en spoediger dan de andere departementale dagbladen kunnen worden geleverd. De heer Delamarre breidt deze onderneming verder uit, en hoopt weldra een vijftiental bladen in de departementen te bezitten. De invloed dien alzoo een particulier door het bezit van kapitaal in staat gesteld wordt op de publieke opinie uit te oefenen, en die in een of ander gedeelte des lands zoude kunnen stijgen tot een alleen nog door het bestaan van dagbladen der overheid beperkt monopolie, is thans gelukkig niet in handen van kwalijkgezinden.

— Terwijl in de Fransche bladen de vrijstelling van verscheiden lotgenooten van Abd-el-Kader berigt en eenig vooruitzigt op de bevrijding van den Emir zelven gegeven wordt, bevatten de Engelsche dagbladen een brief van den markies van Londonderry aan den Prins-President, gedagteekend den 9den dezer, waarin hij met den aandrang van een oud vriend en met den nadruk van een oud soldaat die geene schending der krijgsmanseer duldt, wederom het ontslag van Abd-el-Kader vraagt. Op een vroeger dergelijk aanzoek van den markies antwoordde de Prins-President dat hij vurig wenschte maar niet bij magte was, den ouden en in ballingschap verkwijnenden Arabischen held in vrijheid te stellen en alzoo Frankrijks eer van de blaam van trouwbreuk te zuiveren; toen nu onlangs het gezag van den Prins zoozeer uitgebreid werd, herinnerde de markies hem die betuiging, doch ontving geen antwoord, en daarom besloot hij door openbaarmaking der briefwisseling het oordeel van Europa in te roepen.

BELGIE.

In het Belgische regeringsblad van den 13den dezer zijn van wege het ministerie van buitenlandsche zaken de verslagen openbaar gemaakt betreffende den staat der zeevaartscholen van Antwerpen en Ostende, gedurende de eerste zes maanden dezes jaars. Van de inrigting der lessen, van den ijver der leermeesters en der leerlingen wordt een gunstig getuigenis afgelegd; doch het aantal leerlingen neemt weinig of niet toe, terwijl voor een niet gering aantal van hen de kosten van het onderwijs uit de schatkist worden betaald. Aan de school te Antwerpen zijn aan zes leerlingen, na afgelegd examen, getuigschriften van geschiktheid voor de dienst bij de handelsscheepvaart afgegeven; de lessen over de stuurmanskunst zijn er door 78 leerlingen bijgewoond, die over den zeehandel door 42. Aan de school te Ostende bedraagt het aantal leerlingen 65; geen hunner heeft zich tot het examen aangeboden.

ZWITSERLAND.

De eerste kamer der Zwitsersche Bondsvergadering, de Raad der Kantons, heeft den 10den dezer beraadslaagd over het reeds door de andere kamer afgewezen verzoek van de meerderheid der stemgeregtigde burgers van het kanton Freiburg, strekkende om te mogen overgaan tot wijziging der constitutie en der regering die ten gevolge der door overmagtig krijgsgeweld bewerkte ontbinding van het afzonderlijke verbond der Katholieke kantons, aan het volk van Freiburg opgedrongen werd. De meerderheid der met het voorloopig onderzoek dezer aangelegenheid belaste commissie stelde voor, dat de vergadering omtrent het verzoek, even als de andere kamer, eenvoudig tot de orde van den dag zoude overgaan. De minderheid der commissie, bestaande uit één lid, stelde het volgende besluit voor, waarin de denkwijze der conservativen is uitgedrukt: » Daar de meerderheid van het volk van het kanton Freiburg de vrije uitoefening vraagt van het ten zijnen nadeele grootelijks verkorte regt om zich zelf eene staatsinrigting te geven; daar dit souvereine regt van een republikeinsch volk ten allen tijde is gehandhaafd geworden, en ook in het 2de, 5de en 6de artikel der bondsregelingsacte wordt erkend en gewaarborgd; daar de aan eene stemming van het volk van Freiburg nimmer onderworpene kantons-constitutie, al is zij ook, volgens het 4de artikel van de overgangsbepalingen der bondsregelings-acte, door het Eedgenootschap gewaarborgd, echter alleen ten behoeve des volks en niet tegen deszelfs wil en in strijd met de zoo even aangehaalde bepalingen der bondsregeling zelve kan gewaarborgd zijn; daar de voor de openbare rust en orde in het kanton Freiburg zeer bedenkelijke staat van zaken en de verregaande oneenigheid tusschen de regering en het volk reeds aanleiding hebben gegeven om eedgenootschappelijke commissarissen derwaarts te zenden; daar de kantonsraad van Freiburg in zijne jongst gehouden buitengewone zitting besloten heeft tot een onderzoek van overheidswege ter ontdekking van den waren wensch des volks, en aan dit besluit op geene betere wijze gevolg kan gegeven worden, dan bij wege eener grondwetsherziening, — besluit deswege de bondsvergadering, het uitvoerend bewind des eedgenootschaps uit te noodigen tot het nemen der noodige maatregelen ten einde het volk van Freiburg in de gelegenheid zij, over de vraag der grondwetsherziening vrijelijk zijn gevoelen te uiten."

Een der gematigd-radicale leden, zich verklarende tegen het aanzoek der Freiburgers op grond dat de constitutie van het kanton door de bondsregeling onder waarborg en bescherming van het eedgenootschap gesteld was, konde echter den wensch niet onderdrukken dat in Freiburg de dreigende stemming der gemoederen mogt worden bedaard, en stelde voor, bij de afwijzing van het verzoek de volgende verklaring te voegen: » De Bondsvergadering verwacht dat de overheden van het kanton Freiburg van hare zijde ook voortaan alle zoodanige maatregelen zullen nemen als tot bevrediging der gemoederen kunnen strekken."

Dit laatste voorstel werd met 28 tegen 10 stemmen verworpen, en daarop met 29 tegen 9 stemmen besloten het aanzoek eenvoudig ter zijde te leggen.

In het kanton Neuchâtel is kortelings, gelijk men zich herinnert, door den kantonsraad een besluit genomen tot opheffing van het burgergilde van Valendis, een genootschap hetwelk de aanhankelijkheid aan de monarchie en aan de Pruissische kroon in het kanton levendig hield. Het gilde heeft zich aan dit besluit onderworpen en den 7den dezer het beheer zijner bezittingen aan de ter liquidatie en verdeeling derzelve benoemde staats-commissie overgegeven.

DUITSCHLAND.

Volgens berigten uit Stuttgart van den 11den dezer bevonden zich aldaar toen de vertegenwoordigers van Beijeren, Saksen, Baden, het groothertogdom Hessen, Nassau en het Keurvorstendom Hessen; zij zouden dien dag en den volgenden onderling met den vertegenwoordiger van Wurtemberg eene conferentie houden over de Tolverbond-zaken. Of van wege deze Staten reeds dadelijk den 16den dezer (wanneer de door Pruissen gegeven bedenktijd afloopt en de tolconferentie te Berlijn hervat wordt) eene verklaring hunner inzigten omtrent de vernieuwing van het Tolverbond zal worden afgegeven, is nog onzeker, en volgens een van goederhand afkomstig berigt niet waarschijnlijk.

— Volgens eene officiele bekendmaking zal de groote kunst-tentoonstelling te Berlijn den 1sten September ek. geopend en den 1sten November daarna gesloten worden.

SPANJE.

In den Parijschen *Constitutionnel* van den 12den dezer leest men het volgende: » Volgens onze eigen berigten uit Madrid, werd aldaar verzekerd dat de markies van Miraflores, minister van staat en hoofd van het departement van buitenlandsche zaken, als zoodanig vervangen zoude worden door den heer Beltran de Lis, die alsdan de portefeuille van binnenlandsche zaken zoude overdragen aan den heer Olivan. Ook verzekerde men dat de minister van openbare werken, de heer Reynoso, alsmede de minister van justitie zouden aftreden; maar hunne opvolgers werden nog niet genoemd. Al deze aanstaande veranderingen waren onder het publiek met groot genoegen vernomen, en werden met verlangen te gemoet gezien, inzonderheid de aftreding der heeren Reynoso en Miraflores. De eerstgenoemde is thans vooral, nu de ijver voor spoorwegen, kanalen en dergelijke ondernemingen allerwege in Spanje zoo krachtig ontwaakt, voor het gewigtige departement der openbare werken niet berekend.

» Zoo deze wijziging der zamenstelling van het kabinet werkelijk plaats grijpt, zal zij bewijzen dat de president-minister, de heer Bravo Murillo, het oor niet gesloten heeft voor den hem van onderscheiden zijden gegeven raad om zijn ministerie te versterken door daarin mannen te plaatsen van even groote werkzaamheid als hij zelf en die aan het land meer vertrouwen inboezemen, dan de middelmatige lieden die hij thans nevens zich heeft."

Volgens eene eergisteren bij het Fransche gouvernement per telegraaph ontvangen tijding uit Madrid, is de markies van Miraflores afgetreden en vervangen door den heer Beltran de Lis, in wiens plaats de heer Ordonnes, thans hoofd van het burgerlijk bestuur der hoofdstad, tot minister van binnenlandsche zaken benoemd is.

PORTUGAL.

Terwijl de proclamatie van Don Miguel, waarbij hij voor den hem geboren erfgenaam zijne aanspraken op den troon van Portugal vernieuwt, daar te lande verspreid is en, volgens eenige berigten, onder de bevolking op vele plaatsen niet weinig indruk heeft gemaakt, maakt de Koningin van de gelegenheid gebruik om hare gehechtheid aan de constitutionnele staatsinrigting openlijk te betuigen. Den 1sten dezer werd te Lissabon de verjaring der afkondiging van het door Don Pedro gegeven constitutionneel charter herdacht, en bij deze gelegenheid nam de Koningin een adres van gelukwensching aan van den gemeenteraad der hoofdstad; zij gaf daarop het volgende antwoord: » Met innig genoegen ontvang ik den gelukwensch van de vertegenwoordigers der stad Lissabon. Deze dag, de verjaardag der afkondiging van het constitutionnele charter der monarchie, moet in aandenken blijven als een der roemrijkste dagen in de historie des vaderlands, en als een van die welke het krachtigst de dankbaarheid verlevendigen van de natie jegens den grooten monarch, mijnen doorluchtigen vader, wiens deugden ik wensch na te volgen."

ENGELAND.

Volgens de Londensche beursberigten van eergisteren (Donderdag) duurt de daling van den prijs der Engelsche fondsen voort: ongunstige geruchten van den oogst, inzonderheid van het aardappelgewas in Ierland, drukten sedert eenige dagen de markt, terwijl de graanprijzen rezen, en de daling ging voort na het bekend worden der berigten uit New-York van den 31sten Julij jl. betreffende het geschil over de visscherijen; men zeide zelfs aan de Londensche beurs dat een buitengewoon gezant, de heer Th. Baring, naar de Vereenigde Staten zoude worden gezonden, tot regeling der punten in geschil.

Intusschen blijkt uit de herhaalde verklaringen van den *Morning Herald*, het orgaan van het Britsche ministerie, dat de staatsmannen der Unie omtrent de eischen van Engeland verkeerd onderrigt geweest zijn of althans het publiek daaromtrent verkeerd onderrigt hebben. In de Vereenigde Staten meende men algemeen dat Engeland de baai van Fundy en alle met de open zee min of meer gelijkstaande golven en bogten der zeekust voor de visschers der Vereenigde Staten wilde sluiten. Het evengenoemde blad van het Britsche ministerie daarentegen verklaart op nieuw in het nommer van den 11den dezer dat Engeland niet anders bedoelt dan het visschen van buitenlanders, hetzij ingezetenen van Frankrijk of van de Vereenigde Staten, onder de Britsche kust en binnen drie mijlen van dezelve te beletten, daar het vischwater op en tot drie mijlen van de kust zoowel volgens het verdrag van 1818 als volgens eenen op het algemeen belang en den aard der zaken gegronden en algemeen aangenomen regel des volkenregts, uitsluitend aan de ingezetenen des lands toekomt. Frankrijk is dan ook, zegt de *Herald*, hoewel het evenzeer als de Vereenigde Staten bij den door Engeland genomen maatregel betrokken is, daartegen niet zoo als de Vereenigde Staten opgekomen, terwijl het thans reeds in de noordoostelijke zeeën van Noord-Amerika eene even groote scheepsmagt houdt als Engeland er na de versterking van zijn eskader heeft. De *Herald* en andere Londensche ministeriele bladen geven te kennen dat de overdreven voorstelling van Engelands eischen in de Vereenigde Staten een gevolg is van opzet en ook al strekken moet om op de stemming der burgers bij de aanstaande presidentskeuze invloed uit te oefenen. Zij zeggen dat de gewone onredelijkheid der demokratisch ingerigte Staten ook nu weder uitkomt, maar geven te kennen dat het om des vredes wille raadzaam is van Staten die nu eenmaal zoo ingerigt zijn, eenige onredelijkheid geduldig te verdragen.

— Thans is de wet afgekondigd waarbij de Britsche regering gemagtigd wordt om anders dan bij wijze van verdragsbepalingen, welke de goedkeuring des Parlements behoeven, en wel bij een besluit der Kroon in rade van ministers genomen, opheffing van differentiele regten te verleenen aan schepen van vreemde landen die aan Engelsche schepen wederkeerig dezelfde gunst verleenen zullen.

— Men had gehoopt de Iersch-Katholieke partij in het nieuwe Parlement, die sterker is dan whigs of tory's wenschen, te zullen verzwakken door bewijs te leveren dat de verkiezing van verscheiden harer leden door geweldpleging en vreesaanjaging bewerkt is. Doch volgens de *Times*, is daarover het advies gevraagd van het hoofd van het regtswezen in Ierland, den procureur-generaal, en heeft deze geoordeeld dat geweldpleging en vreesaanjaging geen genoegzamen grond tot vernietiging eener keuze opleveren, tenzij zij zoover gegaan zijn dat de stemlocalen deswege gesloten moesten worden en de verkiezing geen voortgang konde hebben. Daartoe nu is het nergens in Ierland bij de afgeloopen verkiezingen gekomen.

— Te Liverpool is den 11den dezer eene voorgenomen processie van Oranjelieden of Iersche Protestanten, ter viering van de vestiging der magt van Willem III over Ierland, door de stedelijke overheid verboden uit vrees voor rustverstoring. De Oranjelieden hebben zich daaraan onderworpen.

— Als een bewijs dat de vrees voor aanstaand gebrek aan arbeidende handen ten gevolge der zoo sterk toenemende landverhuizing uit het Vereenigd Rijk niet ongegrond is, wordt gemeld dat op eene jaarmarkt in Wiltshire, waar ook arbeidsvolk gehuurd wordt, zeer weinig arbeiders hunne dienst aanboden en niet half zoo veel als gezocht werden.

NOORD-AMERIKA.

Volgens tijdingen uit New-York van den 31sten Julij jl. had het gouvernement der Unie eenige oorlogsvaartuigen noordwaarts afgezonden, en wel, naar gezegd werd, op het ontvangen van een berigt dat weder twee Amerikaansche visscherschepen door Engelsche kruisers in het betwiste vischwater aangehouden en opgebragt waren. Niettemin kwam aan de fondsenmarkt te New-York geene merkelijke daling in de koersen, en algemeen was er de verwachting dat het geschil met Engeland nog in der minne vereffend zoude worden. Volgens een geacht New-Yorksch dagblad zoude de President der Unie niet deelen in de inzigten van den heer Webster, den minister voor de buitenlandsche zaken, die terstond op hoogen toon voor de regten der Noord-Amerikaansche visschers opgekomen is.

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 12 Augustus: 3 pcts. renten fr. 74.95; idem 4$^1/_2$ pct. 104.65.

Londen 12 Augustus: 3 pcts. gecons. 98$^1/_4$, 98$^3/_4$; Nederl. werkelijke schuld 2$^1/_2$ pcts. 63$^1/_2$, 63$^3/_4$; idem 4 pcts. 97$^1/_4$, 97$^3/_4$.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

UITTREKSELS UIT DE VERSLAGEN aangaande den toestand der onderscheiden provincien over het jaar 1851, door de Gedeputeerde Staten aan de Staten hunner provincie in de gewone Zomervergadering dezes jaars, volgens art. 162 der wet van 6 Julij 1850 (Staatsblad n°. 39), *ingediend.*

(Vervolg; — zie ons vorig nommer.)

VII. ONDERWIJS, KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN.

(Vervolg en slot.)

Bewaarscholen zijn in Noordbrabant 30 met 1844 kinderen, waarvan slechts zeer enkele behoorlijk ingerigt zijn en zich door doelmatige opleiding onderscheiden; in Gelderland 27 met 2467 kinderen; in Zuidholland 75 met 7941 kinderen; in Noordholland 47 met 6070 kinderen (in Amsterdam alleen 30); in Zeeland 4 met 583 kinderen; in Utrecht 20 met 1990 kinderen. Het verslag van Friesland vermeldt het bestaan van 21 bewaar-of kleinkinderscholen met 1266 kinderen. In Overijssel zijn 10 bewaarscholen met 1498 kinderen; in Groningen 12 die bezocht werden door 868 kinderen; in Drenthe 5 met 250 kinderen; in Limburg 8 met 1067 leerlingen.

Kleinkinder-of matressen-scholen zijn er in Noordbrabant nog 2 met 80 kinderen; in Noordholland 350, welke door 8000 kinderen bezocht werden en meer uitsluitend bewaarplaatsen voor kinderen zijn; in Zeeland 27 met 677 kinderen. In de verslagen der overige provincien wordt van het bestaan van matressen-scholen geen gewag gemaakt; dat van Gedeputeerde Staten van Groningen zegt uitdrukkelijk dat dergelijke inrigtingen in die provincie niet meer bestaan; dat wel in Groningen eenige vrouwen tot het houden van zoodanige schooltjes geadmitteerd zijn, doch dat deze sedert vele jaren geheel stilstaan.

Herhalingsscholen telt het verslag van Noordbrabant 9 met 182 leerlingen; met deze bijvoeging: » Opzettelijk daartoe ingerigte herhalingsscholen zijn er geene, maar de avondscholen kunnen daartoe eenigermate dienen." In Gelderland zijn er 11 met 419 leerlingen; in Zuidholland 12 met 580 leerlingen; in Noordholland 20 met 500 leerlingen; welke inrigtingen men grootendeels te danken heeft aan de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen; in Zeeland 8 met 502 leerlingen; in Utrecht 5 met 145 leerlingen; in Friesland 24 met 631 leerlingen. Het verslag van Overijssel vermeldt 13 herhalings- en zondagsscholen, die te zamen 1026 leerlingen tellen. In Groningen zijn 51 herhalingsscholen met 1416 leerlingen; in Drenthe 2 met 108 leerlingen.

Zondagsscholen waren in 1851 in Noordbrabant 19 met 2882 leerlingen; in Gelderland 5 met 322 leerlingen; in Zuidholland 14 met 1827 leerlingen; in Noordholland 12 met 1660 leerlingen, in Zeeland 5 met 393 leerlingen; in Utrecht 6 met 449 leerlingen; in Friesland 9 met 768 leerlingen; in Overijssel (zie *herhalingsscholen*); in Groningen 16 met 780 leerlingen; in Drenthe 2 met 135 leerlingen; in Limburg 3 met 276 leerlingen.

Werkscholen. In Noordbrabant waren er 15, alle voor meisjes, met 1477 leerlingen; in Gelderland 6 voor meisjes, aan bewaarscholen verbonden met 208, en 1 voor jongens met 74 leerlingen; in Zuidholland 5, die in Januarij door 60 jongens en 480 meisjes, in Julij alleen door 454 meisjes bezocht werden. In het verslag van Noordholland worden, behalve een groot aantal scholen te Amsterdam, waar aan meisjes uitsluitend onderrigt in vrouwelijke handwerken wordt gegeven, en buiten die welke verbonden zijn aan de stads-armenscholen en de Nederduitsch en Portugeesch-Israëlitische armenscholen, 9 werkscholen voor behoeftige

meisjes vermeld. In Utrecht zijn 3 werkscholen voor meisjes met 108 leerlingen; in Friesland 1 voor jongens met 40 leerlingen; in Overijssel 9 met 1573 leerlingen. In Groningen bestaan geen eigenlijke werkscholen; bij de stads- en armenscholen te Groningen bestaan naai- en breischolen, en deze werden in 1851 bezocht door 120 meisjes. In Drenthe zijn 2 werkscholen, welke door 55 meisjes bezocht werden; in Limburg wordt 1 werkschool vermeld met 65 vrouwelijke leerlingen.

Volkszangscholen zijn in Noordbrabant 7 met 126 leerlingen; in Gelderland 10 met 629 leerlingen; in Zuidholland 20 met 368 leerlingen: in Noordholland 6 met 753 leerlingen, benevens 10 door verschillende maatschappijen of door particulieren opgerigte zangscholen met 428 leerlingen; in Zeeland 6 met 351 leerlingen; in Utrecht 3 met 104 leerlingen; in Friesland 50 met 1735 leerlingen; in Overijssel 7 met 860 leerlingen; in Groningen 1 met 75 leerlingen (benevens vele zangscholen aan gewone scholen verbonden); in Drenthe 17 met 303 leerlingen.

Gymnastie-en zwemscholen worden in Noordbrabant niet gevonden, schoon op enkele kostscholen van gymnastische oefeningen eenig werk wordt gemaakt. In Gelderland vindt men 1 gymnastie- en 1 zwemschool, beide te Arnhem. Zuidholland telt negentien gymnastische inrigtingen, waarvan twee op zich zelve staande en 17 aan bijzondere instituten van onderwijs verbonden. In Noordholland bedraagt het aantal gymnastische scholen 4; dat der zwemscholen 2. In Zeeland wordt het bestaan vermeld van 3 gymnastiescholen. In Utrecht bestaan geen eigenlijke gymnastiescholen, maar men vindt er ééne zwemschool. Het verslag van Friesland spreekt van 1 gymnastieschool, die echter slechts tijdelijk in werking was, en van 1 zwemschool. In Overijssel bestaan 2 gymnastiescholen, terwijl door het departement Zwolle van de Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen eene normaal-gymnastieschool wordt opgerigt. In Groningen zijn sedert het bestaan der normaalschool voor de gymnastie bij eenige scholen gymnastische inrigtingen daargesteld; men hoopt dat ten platten lande de ingenomenheid tegen deze zaak langzamerhand moge verminderen.

Technische en industriescholen. De sedert eenige jaren in Amsterdam bestaande school voor handel en nijverheid bevindt zich door bijzondere omstandigheden in min gunstigen toestand; men stelt pogingen in het werk om tot eene betere organisatie te geraken. Buiten deze bestaat in Amsterdam eene school voor volksonderwijs in de wis-, natuur-, schei- en werktuigkunde, alsmede eene ambachtsschool. Industriescholen bestaan in Noordholland nog in Haarlem en te Zaandijk. Het verslag van Zeeland vermeldt het bestaan van eene industrieschool te Middelburg, die in den laatsten winter door 61 leerlingen bezocht is; alsmede de vereeniging tot bevordering van ambachten en handwerken onder de Israëliten, welke 12 leerlingen telde. Te Utrecht is sedert Augustus 1850 eene technische school geopend; aldaar bestaat tevens eene inrigting van onderwijs in de beginselen van natuur- en werktuigkunde ten behoeve van den arbeidenden stand. Te Deventer wordt gedurende de wintermaanden onderrigt gegeven in het timmeren, draaijen, vormen, gieten, smeden, de behandeling van werktuigen en gereedschappen, bij de onderscheiden handwerken in gebruik, tevens met onderrigt in de eerste gronden der werktuigkunde. In Limburg bestaan twee industriescholen, zijnde afdeelingen van het Koninklijk athenaeum te Maastricht en van het klein seminarium te Rolduc.

Zeevaartscholen. Die te Rotterdam telt 19 leerlingen, en het onderwijs wordt als zeer goed geroemd. De Amsterdamsche kweekschool voor de zeevaart is voortdurend in bloeijenden toestand; zij telde in 1851 bij afwisseling van 56 tot 89 leerlingen, terwijl 32 à 48 andere zich tot het doen van zeereizen tijdelijk van huis bevonden. Sedert 1849 bestaat in Amsterdam nog het door de Nederlandsche zeil- en roeivereeniging opgerigte matrozeninstituut, waarop tot 31 December ll. in 't geheel 137 jongelingen waren opgenomen. Van deze waren 124 naar zee gezonden. Te Hoorn is in 1851 insgelijks eene school voor de zeevaart opgerigt. Friesland telt 2 zeevaartscholen: eene te Harlingen waar 75 leerlingen in 1851 aan 't onderwijs deel namen, en eene te Nes op Ameland, waar in het vorige jaar 27 leerlingen onderrigt genoten.

Clinische scholen. Het aantal leerlingen en auditoren, dat gedurende den laatsten cursus van het onderwijs aan de clinische school te Rotterdam heeft gebruik gemaakt, bedroeg 68; twaalf leerlingen hebben in het afgeloopen jaar voor onderscheiden provinciale geneeskundige commissien met lof hun examen afgelegd; het onderwijs wordt als uitmuntend geroemd, en is ook door vele leerlingen van elders bijgewoond. Noordholland telt vier geneeskundige scholen, als te Amsterdam, Haarlem, Hoorn en Alkmaar, gezamenlijk met een getal van 114 leerlingen; omtrent den toestand dier scholen worden de beste berigten ontvangen. Te Middelburg is eene school gevestigd tot aankweeking van heelmeesters en vroedvrouwen in Zeeland, welke op 1 Januarij jl. 38 leerlingen telde, en voortdurend goede vruchten oplevert.

Muziekscholen. De Koninklijke muziekschool te 's Gravenhage blijft steeds in een gunstigen toestand verkeeren; het aantal leerlingen bedroeg gedurende het laatste schooljaar 178; het onderrigt werd door de onderwijzers met loffelijken ijver gegeven, en de lessen werden door de leerlingen over het algemeen met vlijt en belangstelling bijgewoond. — Het verslag van Noordbrabant, ofschoon geene in die provincie bestaande muziekscholen vermeldende, zegt dat de lust voor de muziek en den zang in dat gewest bij voortduring toeneemt. De Gedeputeerde Staten van Noordholland zeggen: » Van muziekscholen is ons alleen die bekend, die te Amsterdam gevestigd is; bijzonderheden daaromtrent worden door het gemeentebestuur niet medegedeeld." Te Utrecht telde de stedelijke zangschool, onder de leiding van den stedelijken muziekdirecteur, 79 leerlingen. In onderscheiden gemeenten van Friesland bestaan gezelschappen, waar men zich op de beoefening der toonkunst toelegt. In Overijssel wordt van de muziekscholen te Zwolle, Deventer en Kampen een vlijtig gebruik gemaakt, en schijnt de beoefening der toonkunst toe te nemen. In Limburg telde de muziekschool der Koninklijke Harmonie te Maastricht 75 en die te Roermond 90 leerlingen; van de overige in het hertogdom bestaande scholen van dien aard waren bij Gedeputeerde Staten geen berigten ontvangen.

Teeken- en bouwkunst-scholen. In Noordbrabant voldoet de Koninklijke school voor nuttige en beeldende kunsten voortdurend aan hare bestemming, en telde ruim 300 leerlingen. Het teekeninstituut te Breda gaat in bloei vooruit, gelijk mede de teekenschool te Eindhoven. Te Tilburg wordt, gedeeltelijk ten koste der gemeente, onderwijs in het handteekenen en de bouwkunde gegeven; te Oosterhout wordt hetzelfde onderrigt gratis in de zondagsschool gegeven. Te Bergen op Zoom en Ravenstein bestaat uitzigt op de oprigting van teekenscholen. In Gelderland zijn drie teekenscholen, ingerigt naar het plan vastgesteld bij Koninklijk besluit van 10 October 1829, te weten te Arnhem, Zaltbommel en Zutphen, waaromtrent gunstig verslag wordt gedaan. In Zuidholland is te Rotterdam in October 1851 geopend eene nieuw opgerigte academie van beeldende kunsten en technische wetenschappen, met 23 onderwijzers en 346 leerlingen; de teekenscholen te 's Gravenhage met 325, te Schiedam met 151 en te Leyden met 168 leerlingen, verkeeren in een gunstigen staat; te Gouda was het aantal leerlingen zeer verminderd, doch werden maatregelen beraamd om aan de school eene uitbreiding te geven waarvan men goede uitkomsten verwachtte. In Noordholland telde de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten te Amsterdam den 1sten Januarij jl. 303 leerlingen, zijnde 38 meer dan in het vorige jaar; de teekenscholen te Haarlem, Alkmaar, Hoorn, Purmerende, Zaandam, Edam, Monnikkendam, Medemblik en den Helder telden op het einde van 1851 gezamenlijk 359 leerlingen, die ten deele kosteloos onderwijs genieten. In Zeeland heeft men te Middelburg eene teekenacademie met 105 leerlingen, en teekenscholen te Goes met 45, te Vlissingen met 52 en te Zierikzee met 69 leerlingen. Te Utrecht verkeeren de stadsteekenscholen in bloeijenden staat; het getal leerlingen, in het laatste jaar met 30 vermeerderd, bedroeg 272. Te Amersfoort bestaat eene stadsteekenschool, die bezocht werd door 12 leerlingen. In Friesland vindt men eene bouwkundige teekenschool te Leeuwarden, die in den laatsten cursus 108 leerlingen had, zijnde 24 minder dan in den vorigen; voorts eene bouwkundige teekenschool te Harlingen, meer bepaald bestemd tot de opleiding van bekwame handwerkslieden, met 21 leerlingen, en eene kortelings opgerigte dergelijke school te Dragten, waarvan men zich goede vruchten belooft. In Overijssel bestaan teekenscholen te Zwolle, Deventer en Kampen; aldaar wordt voortdurend van deze nuttige instellingen veel werk gemaakt. Het verslag van Groningen vermeldt geen eigenlijke teekenscholen, maar maakt gewag van de academie van beeldende kunsten enz. onder den naam van Minerva, wier doel het is, om het onderwijs in de teeken- en schilderkunst, bouwkunde enz. onder alle standen te bevorderen, en de beoefening der beeldende kunsten aan te moedigen, en bij welke het onderwijs meestal gratis wordt gegeven. In Drenthe bestaan te Assen en te Meppel bouwkunst-scholen voor handwerkers, waarvan in de eerste 20, in de laatste 29 leerlingen zijn onderwezen. Het verslag van Limburg noemt twee teekenscholen, aan welke een deugdelijk onderwijs wordt gegeven, te weten te Maastricht met 82 en te Roermond met 90 leerlingen.

Latijnsche scholen of gymnasia. In Noordbrabant telt men 1 gymnasium en 12 Latijnsche scholen met 225 leerlingen. Het onderwijs, op sommige dezer instellingen zeer goed, wordt over het algemeen voldoende genoemd. Gelderland heeft zes gymnasien en acht Latijnsche scholen, met een gezamenlijk aantal van 253 leerlingen, zijnde 31 meer dan het vorige jaar; de bekwaamheid en ijver der onderwijzers wordt door curatoren hooggelijk geroemd; de schoollocalen zijn over het algemeen zeer voldoende. In Zuidholland bestaan nu, ten gevolge van de verandering der Latijnsche school te Brielle in een gymnasium, zes gymnasien, te zamen 376 leerlingen tellende; bovendien zijn er drie Latijnsche scholen met 32 leerlingen; het onderwijs mag over het algemeen zeer goed, hier en daar zelfs uitmuntend genoemd worden; de localen en hulpmiddelen verkeeren in voldoenden staat. Noordholland heeft 2 gymnasien en 3 Latijnsche scholen, te zamen met 181 leerlingen; de eerstgenoemde zijn in bloeijenden toestand, en ook van de Latijnsche scholen zijn de ontvangen berigten gunstig, hoewel het personeel der onderwijzers gering is. Pogingen door het gemeentebestuur van Zaandam aangewend, om ook aldaar een gymnasium gevestigd te zien, bleven tot nog toe, bij gemis aan de noodige middelen, vruchteloos; om in het volslagen gebrek aan alle opleiding voor hooger onderwijs eenigzins te voorzien, is aldaar een docent in de oude talen en letterkunde bij de openbare kost- en dagschool aangesteld. In Zeeland zijn gymnasien te Middelburg met 22 en te Zierikzee met 17 leerlingen; de staat van het onderwijs wordt allezins voldoende genoemd; de Latijnsche school te Goes is voortdurend gesloten. Het gymnasium te Utrecht telde den 15den Januarij jl. 68 leerlingen; de Latijnsche school te Amersfoort 31. In Friesland bestonden gedurende 1851 8 Latijnsche scholen, waarvan echter eene slechts 4, eene andere slechts 1 leerling telden, terwijl eene derde (te Stavoren) gelijk reeds sedert eenige jaren het geval was, door geen enkelen leerling bezocht werd; het geheele getal leerlingen der verschillende scholen bedroeg 106; het onderwijs was in het algemeen voldoende en voor localen en hulpmiddelen werd goed gezorgd. Overijssel telt drie gymnasien en vijf Latijnsche scholen, die in 1851 door 209 leerlingen bezocht werden; over den staat van het onderwijs was men zeer tevreden. In de provincie Groningen zijn 2 gymnasien en 2 Latijnsche scholen, gezamenlijk met 109 leerlingen; het onderwijs wordt goed en doelmatig genoemd. In Drenthe zijn thans, door de verandering der Latijnsche school te Meppel in een gymnasium, 2 gymnasien gevestigd, die te zamen 41 leerlingen telden; de inrigting van het gymnasium te Assen wordt als voortreffelijk geprezen, terwijl dat te Meppel zeer goede resultaten scheen te beloven. Het verslag van Limburg vermeldt onder deze rubriek het Koninklijk athenaeum te Maastricht als gymnasium; het gemiddeld getal leerlingen in 1851 bedroeg 134; in den staat van het onderwijs werd een gestadige vooruitgang bespeurd.

Athenaea. Het Athenaeum Illustre te *Amsterdam* tracht voortdurend aan zijne dubbele bestemming te beantwoorden, van eene kweekschool te zijn voor den geleerden stand, en mede te werken tot het verspreiden van smaak, beschaving en wetenschap onder de burgerij. Het personeel der professoren is in 1851 met een lid vermeerderd. Het getal ingeschreven studenten bedroeg 149. Het gebouw wordt goed onderhouden; het scheikundig laboratorium onderging goede verbetering; in het onderhoud van het physisch kabinet werd behoorlijk voorzien; de verzameling van chemische instrumenten verbetert langzaam; het materieel voor het geologisch onderwijs werd uitgebreid; de hortus botanicus wordt voortdurend in den besten staat onderhouden; van de bibliotheek wordt een ijverig gebruik gemaakt. — Aan het Athenaeum te *Deventer* zijn de lessen ongehinderd voortgezet, ook de openbare, waardoor de professoren beginselen van hoogere wetenschappen onder het algemeen trachten te verspreiden, en die door een talrijk publiek zijn bijgewoond. De bibliotheek en het natuurkundig kabinet zijn verrijkt en het scheikundig laboratorium is in stand gehouden. Het getal leerlingen in 1851 bedroeg 21.

Hoogescholen. In het personeel der hoogleeraren te Leyden heeft geen verandering plaats gehad. De lessen zijn geregeld gehouden; de professoren betuigen tevredenheid over den ijver der studenten, als hoedanig den 31sten December 1851 ingeschreven waren 507. De academische gebouwen zijn behoorlijk onderhouden; dat der bibliotheek wordt te bekrompen voor eene behoorlijke plaatsing en rangschikking der boeken. De verzamelingen en kabinetten hebben eenige aanwinsten gedaan, schoon de beperktheid der beschikbare middelen het ondoenlijk maakt al die instellingen op de hoogte der wetenschap te houden.

Aan de hoogeschool te Utrecht waren ingeschreven 475 studenten. Het

onderwijs verkeert in het algemeen in een bloeijenden staat; de belangstelling en het gedrag der studerende jongelingschap wordt geroemd. De hulpmiddelen voor het onderwijs verkeeren in 't algemeen in gewenschten staat. Van de hoogleeraren is menige opwekking tot verspreiding van kennis ook buiten de grenzen der hoogeschool uitgegaan. In het bijzonder worden de openbare lessen in de scheikunde voortdurend met hooge belangstelling door een aanzienlijk getal beschaafde inwoners der stad bijgewoond.

Aan de hoogeschool te Groningen is het personeel der geneeskundige faculteit vermeerderd door de benoeming van een buitengewoon hoogleeraar. Het getal studenten bedroeg op 31 December ll. 244. De aangekondigde lessen zijn regelmatig gehouden en met vlijt door de studenten bijgewoond. Het onderwijs in de landhuishoudkunde blijft in verband met de landhuishoudkundige school belangrijke resultaten opleveren. De hulpmiddelen voor het onderwijs, verzamelingen en kabinetten bevinden zich in gewenschten toestand. Aan de vertimmering tot uitbreiding van het academisch ziekenhuis is men onafgebroken werkzaam geweest.

(*Het vervolg hierna.*)

Door Zijner Majesteits consul-generaal te CARACCAS wordt, onder dagteekening van den 6den Julij jl., berigt, dat de koffijplanten, welke veel door droogte geleden hadden, zich wederom merkelijk hersteld hebben door de laatst gevallen regens, hebbende dezelve ten tweeden male gebloeid, weshalve de vrees voor het mislukken van den oogst grootelijks geweken is. Indien het weder zoo gunstig blijft zal men wel op geen grooten maar toch op eenen redelijken oogst mogen rekenen, wanneer geene staatkundige verwikkelingen of het ten uitvoer leggen der ligting van tien duizend man, de inzameling komen bemoeijelijken.

Volgens een van Zijner Majesteits consul-generaal te RIO JANEIRO ontvangen berigt, is de gele koorts aldaar, ofschoon zeer verminderd, nogtans niet geheel geweken. Het liet zich evenwel aanzien dat die ziekte weldra geheel zou verdwijnen.

Door Zijner Majesteits consul te TRIPOLI, in Barbarije, is medegedeeld, dat in het begin dezer maand, ten gevolge zijner bemoeijing, van daar een schip naar Amsterdam zou vertrekken met wol, koren, gerst, olifantstanden enz. — Volgens genoemden consul is dit het eerste geval van directe vaart tusschen Nederland en het regentschap van Tripoli, hetwelk zich wederom, sedert een tijdsverloop van 150 jaren voordoet.

Met het vorig nommer der *Staats-courant* is verzonden vel 232 der *Bijlagen* van het BIJBLAD II, inhoudende verschillende laatstelijk bij de Tweede Kamer ingekomen stukken.

Den 6den Augustus is verzonden n°. 134, en den 13den n°. 135 en n°. 136 van het STAATSBLAD.

Van wege het Departement van Justitie zijn verzonden pag. 497—508 van het *Algemeen Politieblad*.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

** Op Woensdag den 18den Augustus 1852, des middags ten twaalf ure, zullen door den Directeur der Algemeene Lands-drukkerij, als daartoe gemagtigd, in het Locaal dier Drukkerij te 's Gravenhage, in het openbaar geveild en aan de meestbiedenden worden toegewezen:

1441 riemen of pakken Kasboek-papier, verdeeld in ruim 100 koopen;
een partijtje Papiersnippers;
een partijtje oude Buiten- en Binnenlandsche Dagbladen, en
een partijtje gescheurd bedrukt Papier.

Het te verkoopene kan bezigtigd worden, de Voorwaarden der Verkooping liggen ter lezing en alle noodige Inlichtingen zijn te bekomen in het Locaal der gemelde Drukkerij, op de twee laatste dagen vóór de Veiling van des voormiddags elf tot des namiddags drie ure, en op den dag der Veiling van des voormiddags tien tot 's middags twaalf ure.

's Gravenhage, den 23sten Julij 1852.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. SCHRÖDER.

** Op Donderdag den 26sten Augustus 1852, des middags ten twaalf ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, in het Locaal van het Ministerie, ten behoeve van de Algemeene Lands-drukkerij, in het openbaar worden Aanbesteed, de Levering, gedurende het tijdvak ingaande den 1sten Januarij 1853 en eindigende met den 31sten December 1853, van:

Drie honderd (300) Dubbele Mudden Turf;
Vier en zestig (64) Mudden Haardkolen;
Drie honderd zestig (360) Mudden Kagchelkolen;
Zestien honderd (1600) Kannen Patent-Olie;
Duizend (1000) Ponden Kaarsen.

De Voorwaarden dezer Aanbesteding liggen dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd, van des voormiddags elf tot des namiddags twee ure, ter lezing in het Locaal der Algemeene Lands-drukkerij, alwaar ook alle inlichtingen deswege kunnen verkregen worden.

's Gravenhage, den 23sten Junij 1852.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

Provincie *Zuidholland.*

AANBESTEDING.

Op Maandag den 23sten Augustus des jaars 1852, des voormiddags ten 11½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Heer Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland of, bij deszelfs afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 11de District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

Het Zinken van eenige Rijsstukken en het doen eener Steenbestorting en Steenbezetting aan de Kust van Stellendam, Noordzijde van het Eiland Goedereede en Overflakkée, met het onderhoud der Werken tot den 1sten Mei 1853; — alles met de vereischte Rijs- en Steenmaterialen, in één Perceel.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek van bovengemeld Werk zal, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige Aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur A. Caland te Middelburg en den Adspirant-Ingenieur A. C. Heshusius te Zierikzee.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

Provincie *Gelderland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 27sten Augustus 1852, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Minister van Staat, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Vijfde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Arnhem, worden Aanbesteed:

Het Verhoogen en Verzwaren van de Lijmersche Overlaatkade, onder Oud Zevenaar, in de provincie Gelderland.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele Inschrijving.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur Conrad, en den Ingenieur Waldorp, beiden te Arnhem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

Hertogdom *Limburg.*

AANBESTEDING.

Op Maandag den 30sten Augustus 1852, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Zevende District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Maastricht, worden Aanbesteed:

De uitvoering der Rijs- en Aardewerken, met de leverantie van al de daartoe benoodigde materialen, langs de Rivier de Maas in het Hertogdom Limburg, en zulks in drie afzonderlijke Perceelen, te weten:

Eerste Perceel. De voorziening van den Oever onder de Gemeente Eysden;

Tweede Perceel. De voorziening van den Oever onder de Gemeente Herten;

Derde Perceel. De verlenging van de Oevervoorziening onder de Gemeente Buggenum.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig Art. 8 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de Besteding de noodige Aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat, en den Ingenieur Ortt te Maastricht, en bij den Ingenieur Schneitter te Roermond.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

RENTEBETALING OP HET GROOTBOEK DER 3 PERCENTS NATIONALE SCHULD.

De Minister van Finantien maakt bekend, dat de bovenstaande Rentebetaling zal geschieden op de navolgende Bureaux van het Grootboek der Nationale Schuld, gevestigd te Amsterdam, te weten:

Op het Vijfde Bureau:
voor de Kapitalen, ingeschreven onder Letter A tot en met K;
Op het Zesde Bureau:
voor de Kapitalen, ingeschreven onder Letter L tot en met Z.

En wel alleenlijk over het halfjaar, verschijnende primo September 1852, van Woensdag den eersten tot en met Vrijdag den tienden dier maand, en vervolgens over al de nog verschuldigde halfjaren, op alle werkdagen (met uitzondering van den Zaturdag), van Maandag den dertienden September 1852 tot en met den 15den Januarij 1853.

Tevens worden, overeenkomstig art. 19 van het Koninklijk Besluit dd. 18 Mei 1818 (*Staatsblad* n°. 24), *voor de tiende of laatste maal* opgeroepen de nog niet opgekomen Regthebbenden op de Renten over het halfjaar, verschenen geweest op primo Maart 1848.

's Gravenhage, den 13den Augustus 1852.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

MINISTERIE VAN MARINE.

** De Minister van Marine, voornemens zijnde op den 19den Augustus 1852, onder deszelfs nadere goedkeuring, te doen Aanbesteden de Levering van:

17,000	Kan	Jenever;
6,000	Pond	Stolksche Kaas;
7,500	»	Edammer Kaas;
13,500	»	Hollandsche Grasboter;
12,000	Kan	Rozijn-Azijn;
9,000	Pond	gewoon Zout;
7,500	»	Koffij;
5,700	»	Suiker, en
8,000	»	Witte Zeep.

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de Biljetten van Inschrijving vóór of uiterlijk op den 19den Augustus aanstaande, des voormiddags vóór 12 ure, vrachtvrij aan het Departement van Marine

's Gravenhage zullen behooren te zijn bezorgd, en moeten bevatten de prijzen in schrijfletters, waarvoor de Gegadigden genegen zijn voornoemde leveringen, op de bij de Bestekken van Aanbesteding omschrevene Voorwaarden, per 100 Kan of per 100 Pond aan te nemen;

dat daarbij tevens zullen moeten worden opgegeven de namen en voornamen alsmede de woonplaatsen van de Inschrijvers en van derzelver Borgen;

dat de voorzegde billetten op gezegeld papier zullen moeten zijn geschreven, geene bijconditien bevatten, noch daarop doorhalingen of schriftdelging gedaan;

dat diegenen, welke niet dienovereenkomstig bevonden worden, niet ter mededinging toegelaten, maar ter zijde gelegd zullen worden;

voorts dat de Bestekken, op welke de voormelde Aanbesteding zal plaats hebben, van heden af aan, dagelijks, Zondagen uitgezonderd, van tien ure des morgens tot twee ure des namiddags, voor de Gegadigden zullen ter lezing liggen: ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, aan de Bureaux van de Directien der Marine te Amsterdam en te Vlissingen, alsmede ter Griffie van den Heer Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, en dat de Monsters overeenkomstig welke het Zout, de Koffij en Suiker moeten geleverd worden, ter bezigtiging zullen liggen aan het Departement van Marine te 's Gravenhage, en bij de Directie der Marine te Amsterdam. Het Monster der te leveren Zeep zal alleen aan het Magazijn van Levensmiddelen voor de Marine te Amsterdam ter bezigtiging voorhanden zijn.

Aan het Magazijn van Levensmiddelen voor de Marine te Amsterdam zal mede kunnen bezigtigd worden het Vaatwerk, waarin de te leveren artikelen van Levensmiddelen moeten geleverd worden, voor zoo ver er van dat Vaatwerk modellen bestaan.

's Gravenhage, den 9den Augustus 1852.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Naarden zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

Het Maken en Plaatsen eener Wip in de Ravelijnsbrug voor de Amsterdamsche Poort te Naarden, met Levering van het grootste gedeelte der noodige Bouwstoffen.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 25sten Augustus 1852, des morgens ten 11 ure, in het Logement de Kroon bij J. de Groot te Naarden, alwaar van den 17den Augustus 1852 het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Naarden.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Breda zal, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

Het Herstellen van den Beer en Muur naast de derde Brug in den weg van Breda naar Terheijden.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 16den Augustus 1852, des morgens ten elf ure, in het Koffijhuis bij de Kinderen Beekmans op de Markt, alwaar van den 10den te voren het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Breda.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

St.-Jacobs-of St.-Jobsleen te Oldehove.

Burgemeester en Wethouders van Leeuwarden, Provisoren van het St.-Jacobs- of St.-Jobsleen te Oldehove, in de thans bestaande vacature van dit Leen willende voorzien, roepen, bij deze, de Collatoren van gezegd Leen op, om te compareren ten Raadhuize der stad Leeuwarden, op Donderdag den 16den September 1852, des voormiddags, te elf ure, ten einde alsdan hunne regten als zoodanig te doen gelden.

Leeuwarden, den 9den Augustus 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. Beucker Andreae.
De Secretaris
M. S. de Wal.

OPENBARE AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam zullen op Dingsdag den 31sten Augustus 1852, des middags ten 12 ure, ten Raadhuize Aanbesteden:

Het Maken van twee Havens in het Land en de Plaat aan de Rivier de Maas, tusschen den Katendrechtschen Veerdam en de Grensscheiding van Delfshaven, met Kaaimuren van Bazalt, een Kaaimuur van Bazalt op eene Paalenrij in de Rivier, Gemetselde Landhoofden, Middenpijlers, Monten en Kelders voor eene Brug, het Ophoogen der Gronden enz. alles breeder omschreven in het Bestek en de Voorwaarden en daarbij behoorende Teekening, die, aanvangende met Zaturdag den 7den Augustus 1852, ter lezing zullen liggen: te 's Gravenhage, in het Logement het Bossche Veerhuis; te Delft, in den Gouden Molen; te Dordrecht in den Hooiwagen; te Gorinchem, in den Hooiwagen; te Vianen, in het Zwanshoofd; te Willemstad, in de Oranje-Societeit; te Sliedrecht, bij J. van Hattem; te Giessendam, bij Stolk; te Hardinxveld, in de Drie Snoeken; te Werkendam, bij Verdoorn; te Vreeswijk, in de Societeit; te Rineide, in de Fortuin; en te Rotterdam, op de Plaatselijke Secretarie in het Timmerhuis, op de gewone dagen en uren, en verder te Rotterdam, in het Koffijhuis het Neêrlandsch Wapen, in het Fransche Koffijhuis, den Romein en in de Stads-Herberg aan het Pontenveer; en zijn die met de Teekening ook nog verkrijgbaar, tegen betaling van 50 cents, bij de Wed. P. van Waesberge & Zoon, Stads-Drukkers aldaar.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen aan bovengemeld Timmerhuis; zullende de aanwijzing in loco plaats hebben op Zaturdag den 21sten en Maandag den 23sten Augustus 1852, op beide dagen van des voormiddags 10 tot des middags 12 ure.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN.

Op heden den twaalfden Julij des jaars achttien honderd twee en vijftig, compareerden voor mij Justus Everhard Clausing, notaris te Amsterdam residerende, in tegenwoordigheid van de na te noemen getuigen:

mejufvrouw Jacoba Maria van Noorle, meerderjarig, ongehuwd, rentenierster, wonende binnen deze stad op de Keizersgracht bij de Reestraat;

mitsgaders de heeren:

meester Hendrik Jacob Koenen, lid van de Provinciale Staten van Noordholland, wonende binnen deze stad, op de Heerengracht bij de Utrechtsche straat;

Johannes Bernardus Stoop, koopman, wonende binnen deze stad, op de Heerengracht bij de Vijzelstraat;

Samuel Sarphati, medicinae doctor, lid van de Provinciale Staten van Noordholland, wonende binnen deze stad, op de Heerengracht bij den Amstel;

Andries ten Cate Jan-Albertuszoon, commissionnair, wonende binnen deze stad, op de Keizersgracht bij de Leliegracht;

Johannes Bunk Wijnandszoon, koopman, wonende binnen deze stad op de Heerengracht bij de Wolvenstraat, als, naar hij verklaarde, ten deze bij monde gemagtigde van vrouwe Johanna Elisabeth Drever, weduwe den heer Wijnand Bunk, rentenierster, wonende binnen deze stad, op de Keizersgracht bij den Amstel;

Coenraad Adriaan Temminck, koopman, wonende binnen deze stad, op de Rozengracht;

Bartholomeus Manz, rentenier, wonende binnen deze stad, op de Prinsengracht bij de Vijzelstraat;

George David Kölle, particulier, wonende binnen deze stad, op den Nieuwezijds - Voorburgwal bij de Angenietenstraat;

Barend Vlasman, commissionnair, wonende binnen deze stad, op den Binnen-Amstel;

meester Jan Adriaan van Eijk, advocaat, wonende binnen deze stad, op de Keizersgracht bij den Amstel, zoo voor zich zelven, en nog als, naar hij verklaarde, ten deze bij monde gemagtigde van de heeren meester Jan de Bas, notaris te 's Gravenhage, Pieter Loopuijt, koopman te Schiedam, en Christiaan Johannes Vaillant Floriszoon, medicinae doctor, te Maassluis woonachtig, en

Antonie Meijer Cluwen, commissionnair, wonende binnen deze stad, op de Keizersgracht bij de Reestraat, zoo voor zich zelven en nog als, naar hij verklaarde, ten deze bij monde gemagtigde van de heeren Willem Abraham van Laer, koopman, wonende te Zwolle, en Matthyas Weimar ten Cate, makelaar, wonende binnen deze stad, op de Heerengracht bij de Hartenstraat;

dewelke, zoo voor zich, als voor hen welke zij ten deze representeren, verklaarden met elkander aan te gaan eene naamlooze vennootschap van koophandel, met het doel en onder de bepalingen hierna omschreven, namelijk:

Artikel een. Deze vennootschap zal bestaan onder den naam van *Tweede Nederlandsche Verzekering-societeit*, en te Amsterdam zijn gevestigd.

Artikel twee. De handelingen van dezelve zullen zich bepalen tot het doen van alle gebruikelijke verzekeringen tegen zeegevaar op alle schepen en vaartuigen, derzelver aanhoorigheden en de goederen daarin geladen, tegen ontvangst van zoodanige premien, en op zoodanige voorwaarden, als de omstandigheden, het gebruik en de aard der verzekeringen zullen medebrengen, alles in dien geest en op die wijze, als zulks algemeen ter beurze der stad Amsterdam wordt verstaan en uitgeoefend, en met uitdrukkelijke bepaling, voor zooveel noodig, dat namens deze vennootschap geene verzekeringen tegen brandschade op gebouwen of niet vervoerd wordende goederen, noch ook tegen overstroomingen, of op het leven geoorloofd zullen zijn.

Artikel drie. Het kapitaal dezer vennootschap wordt bepaald op eene somma van honderd duizend gulden, verdeeld in twintig actien of aandeelen ieder groot vijf duizend gulden, wordende daarin door de comparanten of hunne principalen deelgenomen als volgt:

door mejufvrouw Jacoba Maria van Noorle voor een aandeel;
door de heeren: meester Hendrik Jacob Koenen voor een aandeel;
Johannes Bernardus Stoop voor een aandeel;
Samuel Sarphati voor een aandeel;
Andries ten Cate Jan-Albertuszoon voor een aandeel;
vrouwe Johanna Elisabeth Drever, weduwe den heer Wijnand Bunk, voor een aandeel;
de heeren: Coenraad Adriaan Temminck voor een aandeel;
Bartholomeus Manz voor een aandeel;
George David Kölle voor een aandeel;
Barend Vlasman voor een aandeel;
meester Jan Adriaan van Eijk voor drie aandeelen;
meester Jan de Bas voor een aandeel;
Pieter Loopuijt voor een aandeel;
Christiaan Johannes Vaillant Floriszoon voor een aandeel;
Antonie Meijer Cluwen voor twee aandeelen;
Willem Abraham van Laer voor een aandeel;
en Matthyas Weimar ten Cate voor een aandeel.

Te zamen uitmakende voormeld getal van twintig aandeelen, op ieder van welke binnen veertien dagen na dato dezer twintig per cent of duizend gulden zal moeten worden gefourneerd, tegen quitantie van directeuren; zullende ingeval de commissarissen en directeuren nieuwe fournissementen noodig mogten oordeelen, de vennooten binnen eene maand na de aanvrage daartoe, dezelve moeten storten, terwijl zij in geen geval voor meer dan vijf duizend gulden per aandeel verbonden of aansprakelijk zullen zijn.

Artikel vier. Deze vennootschap zal aanvang nemen met den dag van heden en stand houden tot ultimo December achttien honderd acht en zestig. Wanneer zich echter omstandigheden mogten voordoen, welke naar begrip van commissarissen en directeuren dezer vennootschap eene vroegere ontbinding derzelve raadzaam mogten maken, wordt hun overgelaten, om den voorslag daartoe te doen, en aan het gevoelen der presente deelhebbers in eene daartoe te beleggen algemeene vergadering te onderwerpen, op welke vergadering bij meerderheid van stemmen zal worden beslist, terwijl, bij staking der stemmen, het daarvoor zal moeten worden gehouden, dat tot de ontbinding is besloten. In eene algemeene vergadering, te houden in de maand Julij achttien honderd acht en zestig, zal op gelijke wijze over de continuatie dezer vennootschap voor een alsdan te bepalen tijdvak of wel tot de dissolutie derzelve worden besloten. Het besluit ter verlenging in zoodanige vergadering genomen zal aan de goedkeuring des Konings moeten worden onderworpen.

Artikel vijf. Wanneer door onverhoopte verliezen het kapitaal dezer vennootschap tot op vijftig duizend gulden en dus tot op vijftig per cent mogt zijn gereduceerd (ook na het emplooi van het na te melden reservefonds) zal men, niettegenstaande den bepaalden tijd van duur, tot dissolutie en liquidatie der vennootschap moeten overgaan, ten ware er termen mogten bestaan om met het gereduceerde kapitaal de zaken derzelve voort te zetten of dat de deelhebbers tot de wederaanvulling van het kapitaal mogten besluiten. Wanneer onverhooptelijk het verlies eenmaal tot vijf en zeventig per cent van het kapitaal dezer vennootschap mogt klimmen, zal dezelve dadelijk van regtswege ontbonden zijn.

Artikel 6. In geval van dissolutie dezer vennootschap zullen commissarissen en directeuren bevoegd zijn om van het voorhanden zijnde kapi-

taal zooveel onder hunne berusting en beheer te houden als tot dekking van de alsdan nog loopende assurantieposten door hen zal worden noodig geoordeeld. Hetzelve kapitaal daartoe door hen ontoereikend geoordeeld wordende zullen zij van de deelhebbers des noods tot het bedrag van het op hunne aandeelen nog ongefourneerde gedeelte, het daaraan te kort komende kunnen vorderen. In beide gevallen zal zoodanig kapitaal door directeuren, onder toezigt van commissarissen, worden geadministreerd en na finalen afloop der liquidatie zal het overschot daarvan tusschen de deelhebbers worden verdeeld.

Alle boeken, brieven en bescheiden der vennootschap zullen onder den oudsten in functie der directeuren blijven berusten.

Artikel zeven. De aandeelen zullen op naam der deelhebbers worden gesteld, en bij elken overgang van eigendom derzelve zal de overdragt kunnen geschieden door eene verklaring in de boeken der vennootschap ingeschreven en door den cedent en den cessionaris onderteekend. Zoolang echter het volle bedrag van eenig aandeel niet is gestort, zal daarvan geene overschrijving of overdragt mogen plaats hebben zonder toestemming van commissarissen en directeuren, aan wie ook steeds en in elk geval het regt tot overschrijving of overdragt vooraf behoorlijk zal moeten worden bewezen, terwijl nimmer en in geen geval eenig aandeel ten name van meer dan één persoon zal behoeven te worden overgeschreven. Commissarissen en directeuren zullen van iederen vennoot die zijne woonplaats buiten het Europesche gedeelte van dit Rijk mogt vestigen, voldoenden borgtogt mogen vorderen voor het nog ongefourneerde bedrag zijner aandeelen, terwijl ook zoodanige vennoot gehouden zal zijn om met betrekking tot deze vennootschap domicilium te kiezen binnen Amsterdam en daarvan aan commissarissen en directeuren op eene voldoende wijze te doen blijken.

Artikel acht. Deze vennootschap zal worden bestuurd door twee directeuren, onder toezigt van twee commissarissen; zullende ieder hunner, zoolang hij niet van die betrekking is gedechargeerd, voor minstens één aandeel ten zijnen name deelhebber in die vennootschap moeten zijn.

Tot commissarissen dezer vennootschap worden bij deze benoemd en aangesteld de heeren comparanten: meester Hendrik Jacob Koenen en Andries ten Cate Jan-Albertuszoon, en tot directeuren de heeren comparanten: meester Jan Adriaan van Eijk en Antonie Meijer Cluwen.

In geval van overlijden, bedanken of ontslag van een of beide commissarissen, zullen, op eene daartoe zoo spoedig mogelijk te beleggen algemeene vergadering der vennooten, een of twee hunner daartoe in zijne of hunne plaats verkozen worden.

Bij overlijden, bedanken of ontslag van een der directeuren zal in eene algemeene vergadering der vennooten worden beslist of zijne plaats al dan niet zal worden vervuld; in het eerste geval zal de benoeming daartoe dadelijk moeten plaats hebben, terwijl in het laatste geval de overgeblevene directeur alleen als zoodanig zal blijven fungeren.

Bij overlijden, bedanken of ontslag van beide directeuren, of van den eenig overgeblevene hunner, zal of zullen in eene algemeene vergadering der vennooten een of twee personen worden benoemd òf tot de vervulling van hunne of zijne plaats òf tot de liquidatie van de zaken der vennootschap.

Artikel negen. Het gezag en de werkzaamheden van commissarissen bestaan in het houden van oppertoezigt over de belangen der vennootschap en de handelingen van directeuren, mitsgaders in het met hen beraadslagen over alle zaken, waarin zulks door deze mogt worden verlangd, of door hen zelven gepast geoordeeld. Commissarissen voeren derhalve geen beheer hoegenaamd, en zijn dus dienaangaande op geenerlei wijze aansprakelijk, terwijl zij niettemin ten allen tijde toegang zullen moeten hebben tot het kantoor en alle de boeken en papieren der vennootschap.

Artikel tien. De werkzaamheden van directeuren bestaan in het waarnemen en behartigen van alle de zaken en belangen der vennootschap en wel bepaaldelijk in het regelen en incasseren der premiën, het aangaan en contracteren der assurantiën, het teekenen der polissen en disposition op den kassier, het regelen, opmaken en betalen of weigeren van betaling der te vallen schaden, het bestuur van het kantoor der vennootschap, het beheer der gelden tot de loopende kas behoorende, mitsgaders het administreren, met overleg van commissarissen, van de fondsen en gelden der vennootschap.

Artikel elf. Tot het teekenen der polissen zal de handteekening van een der directeuren voldoende zijn, doch alle transactiën en alle beschikkingen over de gelden der vennootschap ook op den kassier, zullen door beide directeuren geteekend moeten worden.

Artikel twaalf. Het wordt aan commissarissen en directeuren overgelaten de hoegrootheid te bepalen van het maximum waarvoor namens de vennootschap op een en hetzelfde voorwerp zal mogen worden verzekerd; in geen geval zal echter dat maximum meer dan tien per cent van het kapitaal der vennootschap mogen zijn.

Artikel dertien. De boeken dezer vennootschap zullen jaarlijks met ultimo December gesloten en voor ultimo April daaraanvolgende eene behoorlijke balans of staat daaruit getrokken en aan commissarissen overgelegd worden, die dezelve zullen nazien en met directeuren adjusteren, mitsgaders na accoord-bevinding ten blijke van goedkeuring ook namens de mede-vennooten onderteekenen, hetwelk alsdan zal strekken tot volkomene decharge van directeuren, zonder eenige reserve.

Van de zuivere winst door gemelde balans aangetoond zal eene uitdeeling geschieden aan de deelhebbers, waarvan het bedrag (dat nimmer meer dan zes per cent over het gefourneerde kapitaal zal mogen beloopen), alsmede dat van 't geen in een reservefonds zal worden overgebragt, door commissarissen en directeuren zal worden geregeld. Het maximum dezer reserve-kas wordt op tien duizend gulden bepaald en zoodra dit cijfer zal zijn bereikt, is het aan commissarissen en directeuren overgelaten het geheele of gedeeltelijke beloop van dien op kapitaal over te te schrijven en te boeken als door de deelhebbers te zijn gefourneerd in mindering van hetgeen nog op hunne aandeelen zal zijn verschuldigd.

Binnen veertien dagen na de goedkeuring en onderteekening der balans zal daarvan en van den stand der zaken aan de vennooten schriftelijke mededeeling worden gedaan.

Artikel veertien. Alle beschikking over het reservefonds, ook ten gevolge van eenen onverhoopt ongunstigen loop van zaken gedurende een of meer jaren, wordt aan commissarissen en directeuren overgelaten, doch daarna, even als na eene afschrijving waarvan in het vorige artikel is gesproken, zal die reserve-kas wederom op de vastgestelde wijze moeten worden aangevuld.

Artikel vijftien. Het gefourneerde kapitaal, gelijk mede het daar te stellen reservefonds zal worden bewaard ten kantore der vennootschap, of ten huize van een der heeren commissarissen, in eene ijzeren kist of brandkast met twee verschillend werkende sloten, waarvan de sleutels onder commissarissen en directeuren onderscheidenlijk zullen berusten.

Artikel zestien. Directeuren dezer vennootschap zullen zich ter ontvangst en uitbetaling der gelden voor dezelve mogen bedienen van eenen kassier, waartoe bij deze worden benoemd de heeren di Gazar Franken en Compagnie. Wanneer te eeniger tijd eene nadere benoeming deswege zoude moeten plaats hebben, blijft deze aan commissarissen en directeuren overgelaten, welke in geen geval voor de handelingen van den kassier aansprakelijk zullen zijn.

Artikel zeventien. De fondsen en gelden dezer vennootschap zullen door de directeuren derzelve belegd moeten worden in solide beleeningen of prolongatiën in courante effecten of op zoodanige andere wijze als zij in het belang der vennootschap zullen vermeenen te behooren; wordende nogtans alle voorschotten à deposito en alle speculatiën zonder eenige uitzondering volstrekt verboden.

Artikel achttien. De directeuren zullen aansprakelijk en verantwoordelijk zijn voor de gevolgen van alle verzuim, afwijking of niet-nakoming van de door hen bij deze acte op zich genomene verpligtingen, doch geenszins voor onvoorziene toevallen of voor de gevolgen van zoodanig vertrouwen als met de in deze acte vervatte bepalingen niet is strijdende of uit den aard hunner administratie voortvloeit.

Artikel negentien. Commissarissen zullen, onder nadere goedkeuring der gezamenlijke vennooten, bepalen of en zoo ja welke jaarwedde of schadeloosstelling aan de directeuren voor de waarneming dier betrekking zal worden toegekend.

De kosten dezer acte, de patentregten, kassiersloonen, makelaarscourtagiën en kantoor-onkosten zullen ten laste zijn der vennootschap, waarvan het kantoor zal worden gehouden ter plaatse door commissarissen en directeuren te bepalen.

Artikel twintig. Tot het verrigten van alles wat bij deze acte aan commissarissen en directeuren dezer vennootschap is opgedragen of uit den aard hunner betrekking voortvloeit, wordt aan dezelve heeren gegeven en verleend alle vereischte magt, last en gezag, speciaal ook aan directeuren die van te mogen accorderen, transigeren en compromitteren, zoo eischender- als verwerenderwijze in regten te ageren, de noodige procuratien te passeren, practizijns te emploijeren en verder alles te doen en te verrigten wat door de omstandigheden en ten nutte dezer vennootschap mogt worden gevorderd.

Artikel een en twintig. Alle zaken waaromtrent bij dit contract niet is voorzien, zullen op eene vergadering der vennooten moeten worden uitgemaakt. Commissarissen zullen, even als directeuren, ten allen tijde het regt hebben om eene bijeenkomst der vennooten te bepalen en hen daartoe op te roepen, zullende die oproepingen altijd minstens eene week te voren plaats moeten hebben en ten opzigte der vennooten wier verblijfplaats aan commissarissen en directeuren onbekend mogt zijn, gedaan worden door middel eener aankondiging in een of twee plaatselijke dagbladen. Op alle vergaderingen der vennooten zal bij meerderheid van stemmen der presente of behoorlijk gerepresenteerde vennooten (ieder aandeel voor ééne stem gerekend) en bij staking der stemmen door het lot worden beslist, terwijl de minderheid, gelijk ook de afwezigen, verpligt zullen zijn het besluit der meerderheid te volgen en te helpen effect sorteren: een en ander behoudens het bepaalde bij artikel vier; wordende wijders ten dien opzigte nog gestipuleerd, dat dezelfde persoon, hoezeer ook houder van meerdere aandeelen, nimmer meer dan drie stemmen voor zich zelven zal mogen uitbrengen; dat geen commissaris of directeur bij de stemmingen of vergaderingen als gemagtigde zal mogen optreden en dat geene andere personen dan aandeelhouders als zoodanig zullen behoeven te worden toegelaten.

Artikel twee en twintig. Ingeval er onverhoopt eenig verschil over het een of ander punt deze vennootschap betreffende mogt ontstaan, hetzij tusschen commissarissen en directeuren of tusschen deze onderling, hetzij tusschen hen en een of meer der vennooten, zal de beslissing deswege moeten worden overgelaten aan drie arbiters, van weêrszijden een te benoemen, welke zich een derden zullen assumeren. Dezelve arbiters zullen de bevoegdheid hebben om als goede mannen naar billijkheid te oordeelen en zullen uitspraak doen in het hoogste ressort, zonder dat partijen daarvan zullen kunnen appelleren, als van de faculteit waartoe door de gezamenlijke vennooten, zoo voor zich als voor hunne erven of regtverkrijgenden, nu voor altijd wel uitdrukkelijk wordt gerenuntieerd.

Met al hetgeen zij comparanten, zoo voor zich als voor die welke zij ten deze representeren, mitsgaders voor derzelver erfgenamen of andere regtverkrijgenden, verklaard hebbende volkomen genoegen te nemen, zoo hebben zij zich en hen, met renuntiatie aan alles wat nu of te eeniger tijd aan den inhoud of het effect dezer acte maar eenigzins nadeelig zou kunnen of mogen zijn tot de stipte prestatie en nakoming, van dien, ieder voor zoo veel hem aangaat, verpligt en verbonden als naar regten, mitsgaders en voor zooveel noodig ter executie dezer domicilium gekozen ten kantore der onderhavige vennootschap in der tijd.

Waarvan acte, opgemaakt in overeenstemming met het ontwerp daartoe van aan Zijne Majesteit den Koning ingezonden, en waarop door Hoogstdenzelve, gelijk ook aan de bij deze daargestelde vennootschap, bewilliging is verleend bij besluit van den vier en twintigsten Junij dezes jaars numero 45, waarvan een afschrift aan de minute dezer is vastgehecht;

Gedaan en verleden binnen Amsterdam, ter respective woonplaatsen van de comparanten, in tegenwoordigheid van de heeren Willem Frederik Overhoff junior en Gerrit Hendrik Dieterink, beiden zonder bepaald beroep en binnen deze stad woonachtig, beiden even als alle de comparanten aan mij notaris bekend, als getuigen, die de minute dezer met de comparanten en mij notaris na gedane voorlezing hebben geteekend.

(*Geteekend:*)

J. M. van Noorle, A. Meijer Cluwen, J. A. van Eijk, J. B. Stoop, H. J. Koenen, S. Sarphati, Barend Vlasman, B. Manz, Joh. Bunk Wz. qq, F. A. Temminck, G. D. Kölle, And. ten Cate J Azn.; W. F. Overhoff Jr. G. H. Dieterink, J. E. Clausing, notaris.

Geregistreerd te Amsterdam den negentienden Julij 1800 twee en vijftig, deel een en negentig, folio honderd drie en negentig, verso vak vijf en volgende, met vijf bladen, geen renvooi. Ontvangen voor regt met de 38 opcenten drie gulden een en dertig en een halven cent. De ontvanger, (geteekend) J. Makkers.

Voor afschrift,
J. E. Clausing, *Notaris.*

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.